

Litva + Lotyšsko

31.5.- 12.6.2019

Po úspěšném loňském výjezdu do Polska jsme se letos rozhodli navštívit Litvu a Lotyšsko. V pátečním odpoledni vyrážíme. I když víme, že bude velký provoz, dali jsme si za cíl alespoň **Katowice** a udělali jsme dobře. Kus cesty máme za sebou a kemp je moc pěkný www.mosir.katowice.pl. Naproti kempu jsou pěkné hospůdky s dobrým jídlem a pivem. Trochu je v noci slyšet dálnice, ale po pivním prášku nám to ani nevádí. Ráno platíme 67,- PLN a odjíždíme. Přes Polsko se jede dobře a v 16 hod už parkujeme v dalším polském kempu v **Augustowě** www.marinaborki.pl

natěšení, že si opět dáme dobré pivo v místní hospodě. Bohužel pivo špatné a v kempu hodně karavanů zaparkovaných natrvalo, ale má dobré umístění vedle krásného jezera. Sprcha v kempu funguje na 0,50 PL. Ráno platíme 70,- PLN a pokračujeme plni očekávání už k Litevským hranicím. Po cestě ještě uděláme malou zastávku u památníku v **Gibech**.

Katyňský masakr? Ten je všem znám, ale je tu ještě jeden, stále nedořešený. Památník největšího zločinu prováděného sovětama na polských občanech po druhé světové válce. Celkem asi 2000 lidí kvůli spolupráci s polským podzemním hnutím v létě 1945 bylo odvečeno neznámo kam a místní lidé stále čekají, co se stalo s jejich příbuznými, ale jejich osud není dodnes znám.

Překračujeme hranice a míříme směrem do **Druskiniskai** po cestě se zastavuje u venkovní galerie u **Veisiejai** v parku s jezírkem plné dřevěných soch. **Druskininkai** je lázeňské město – největší a nejstarší lázně v Litvě. Je tam i pěkný kemp, ale my nezůstáváme a pokračujeme do mauzolea sovětské éry **Gutas park** www.grutoparkas.lt. Tento park ve mně vyvolává rozporuplné pocity. Po obnovení litevské nezávislosti, byly ideologické památníky demontovány a ležely v různých skladech a dvorech. Mnoho z nich bylo poškozeno sběrači kovů atd. V budoucnu mohly být úplně zničeny, jak tomu bylo v sousedních republikách, proto se majitel rozhodl, aby mu litevské orgány udělili povolení k držení soch a začal je umisťovat v krásném přírodním parku. Jsem vždy pro objevování něčeho neobvyklého, ale je to takový komunistický hřbitov nebo socialistický disneyland? Můžete si zde v místní restauraci kromě normálního jídla objednat taky třeba rybu po rusku nebo karbanátek po rusku. Oboje jsme zkusili. Ta vodka byla nejlepší! Je zde i mini zoo a zábavný park taky z ruské éry.

Další zastávkou je starobylé město **Merkine** a vesnice **Liskiava**, které leží v Národním parku **Dzukija** na břehu řeky **Nemunas**. V **Merkine** nemineme staré hradiště s krásným výhledem na protékající řeku. NP park **Dzukija** je pokrytý v 90 procentech borových porostů. U cest místní lidé prodávají různé lesní plodiny, med, hříbky atd. Je zde celá řada starých vesnic a jejich obyvatelé vynikají v řezbářství, tkaní, keramice a různých lidových řemeslech. Řezbářství můžeme vidět po celé Litvě i Lotyšsku. Ještě se zastavíme u duchovní pyramidy, ale příjezd je špatný po šotolinové cestě, takže odstavujeme karavan a jdeme raději pěšky. www.merkinespiramide.lt Už je nedělní pozdní odpoledne a ještě máme asi 250 km do starobylého městečka **Trakai**, kde se nachází 5 jezer a uprostřed strategicky umístěný hrad. Jedná se o jednu z nejznámějších a nejnavštěvovanějších památek v Litvě. Ve 14. století bylo město hlavním městem. Založil ho 1321 kníže Gemininas. Bažinatá krajina měla znesnadnit přístup vojskům křižáků, kteří se snažili pohanské obyvatele obrátit na křesťanskou víru. V roce 1410 v rozhodující bitvě se historie propojila i s našimi dějinami, protože se předpokládá, že právě v této bitvě přišel o oko Jan Žižka. Ve vnitř hradu je zajímavá historická expozice, a co je pro nás milé, psaný průvodce v češtině.

Kemp www.camptrakai.lt se nám líbí, proto zůstáváme 2 dny a relaxujeme a odpočíváme. K hradu a do městečka je to asi 4 km. I vlastní městečko je pěkné, kombinace starých dřevěných domů, ale i moderních domů, několik kostelů a okolo jezer hodně cyklostezek. V jezerech se dá koupat jezdit na lodičkách na šlapadlech atd. Kemp stál 2 noci 50,- EUR

V úterý ráno přejíždíme do **Vilnius** dnešního hlavního města cca 30 km. Skvěle parkujeme nedaleko centra na placeném parkovišti. Souřadnice jsou 54.68749 25.29417. Dá se tu i přespat, ale možnost servisu jsme neviděli.

Historické centrum je rozsáhlé a bylo v roce 1994 zapsané do UNESCO, a je opravdu na co se dívat. Pověst říká, že knížeti Geminasovi se po dlouhém lovu ve snu zjevil železný vlk, který nešel zastřelit. Vykладаči snů mu vyložili, aby na tom místě vystavěl město, které bude nedobytné jako ten vlk. Tak se i stalo. Je zde mnoho kostelů, ale každý průvodce píše něco jiného o počtu, ale 40 až 60 je prý stále funkčních. Nejznámější symbol města je kostel sv. Anny postavený z červených cihel. Ten se prý tak zalíbil Napoleonovi, že jej chtěl rozebrat a převést do Paříže. Dále je to třeba Katedrální náměstí s katedrálou a zvonící, jež je středobodem **Vilnius**. Na katedrálním náměstí se můžete rozhlédnout po dlaždici s nápisem STEBUKLAS(zázrak). Pokud se na ni postavíte, třikrát otočíte a uvidíte 3 věže kostelů a přitom nespádně splní se vám přání. Rovněž tato dlaždice označuje místo, na němž končil lidský řetěz, který vedl z Tallinu až do Vilnius v roce 1989 jakožto symbol protestu proti Sovětskému svazu. Na náměstí také stojí socha knížete Gediminas, za nimž stojí vlk. Myslela jsem, že je to kůň. Na kopci nad katedrálou se tyčí Gediminasův hrad. Dá se k němu pěšky nebo lanovkou. Z hradu se mnoho nedochovalo, ale je tu pěkný výhled na město. Ještě vzpomenu jedinou dochovanou bránu starého města (Brána úsvitu) s ikonou Panny Marie. Jinak třeba ještě muzeum genocidy a KGB a mnoho dalších muzeí, kostelů a památek. K litevskému pivu si místní rádi dávají třeba opečený chleba s česnekem. My si dáme k litevskému pivu oběd a spěcháme dál. Cestovatelé doporučují Forest s tradiční kuchyní, ale na ten jsme nenatrefili. Zítra se chceme za chládku (jsou totiž 30 stupňové vedra) podívat na Křížový vrch nebo taky **Hora křížů u Šiauliai**.

Spíme v kempu www.kurtuva.lt asi 36 km od Hory křížů. Kemp je v přírodním parku a taky velmi přírodní. Stál 18,- EUR noc. Kdyby se věnovali trochu víc úklidu, tak by byl super. Ale i tak jsme usoudili, že kdybychom věděli, že se dá nocovat přímo u **Hory křížů** asi bychom jeli zrovna tam. Vepředu je velké placené parkoviště, ale aby jste ho nemuseli platit, zaparkujte vzadu u kostela. Je tam větší klid a chládek. Historie vzniku **Hory křížů** je dodnes opředená tajemstvím. Dnes existuje tolik legend, kolik stojí na kopci křížů. Každopádně první kříže se zde objevili už v roce 1831. Dnes jich bude desítky tisíc. V sovětské éře bylo stavění křížů trestným činem. V roce 1961 Sovětská moc zničila všechny kříže, zatarasila přístup k hoře a na jejím úpatí vykopala příkopy, aby se na vrchol nikdo nemohl dostat. Nepomohlo to, přes noc na místě vyrostly další nové kříže. Znovu zničeny byly v roce 1972. V roce 1993 poctil místo svou návštěvou papež Jan Pavel II. a daroval sem sochu ukřižovaného Krista v životní velikosti, která areálu dominuje. V roce 2001 byl na Křížovém vrchu vybudován františkánský klášter. Místo má zvláštní atmosféru, ročně ji navštíví tisíce věřících a turistů, proto jsme i rádi, že jsme tu hned ráno. V pozdějších hodinách prý tu bývá mačkanice. I my jsme tu potkali zájezd českých turistů a český karavan. Největší zástupy poutníků přicházejí pravidelně na velikonoce. Toto místo je známé jako litevská Mekka.

Ještě tento den pokračujeme cca 250 km do cíle naší cesty v Lotyšsku do Národního parku **Gauja** kemp www.apalkalns.lv. První zastávku v Lotyšsku jsme si vytýčili zámek **Rundāle**. Průvodce píše, že je to nejkrásnější zámek v Lotyšsku a celém Pobaltí. Je nově zrekonstruovaný v barokovém stylu podle vzoru zámku Versailles u Paříže. Vedle zámku jsou nádherné zahrady, které jsme taky navštívili. Parkovat i přespat se dá na zadním parkovišti. Souřadnice jsou 56.41460 24.02139. Ale pozor! Cesta k zámku po boční cestě hrozná. Ale v Lotyšsku jakmile najedete na bílou cestu, tak je to stejné skoro všude. Za těch asi 35 kilometrů jsme byli dobře vydrncaní. V městečku **Bausce** kde je mimochodem kdo má rád hrady a zámky taky pěkný hrad, najždíme na hlavní cestu a protože sluníčko už pěkně pálí my rychle ujždíme dál k našemu cíli. Lotyšsko nemá mnoho dálnic. Hlavní se táhne z Litvy do Rigy a pak dál směr na Estonsko. Tou právě jedeme k prvnímu městu **Sigulda**, kde je stejnojmenný hrad. Dálnice je v opravě, takže si zase zadrncáme. Hlavně jedeme pořád po rovině a není se čemu divit. Nejvyšší vrchol Lotyšska se nachází pouze 312m nad mořem. Hrad **Sigulda** je postupně rekonstruován, tak jako spousta památek v Lotyšsku z fondů EU. Takže z něho moc nevidíme. V tom horku se už těšíme do kempu. Ten je kousek od města **Cesis**, taky se stejnojmenným hradem, který se bohužel jak zjišťujeme později, taky opravuje. Kemp Apalkalns je top. Leží u krásného jezera s perfektním zázemím. Půjčovna lodiček, šlapadel, kajaků, kol atd. Dokonce přihlašovací formulář tu mají v češtině. Řekli jsme si, že zase zrelaxujeme 2 noci a na kolech si všechno projedeme. U stejnojmenné řeky **Gauja**, která protéká NP stanují hlavně vodáci, rybáři zde loví lososy, louky, lesy, pískovcová jeskyně, spousta soch a hlavně všude klid. Říká se tomu tady prý lotyšské Švýcarsko. Ještě do této oblasti patří jeden hrad a ten se jmenuje **Turajda**. Za kemp za 2 noci zaplatíme 44,- EUR

7.6. to už máme zase pátek odjždíme navštívit hlavní město **Rigu**. Do **Rigy** to máme cca 120 km tak se ještě zastavíme v **Ligatne** kde je protiatomový kryt, který byl 9 m pod zemí pro komunistické papaláše z Rigy. Vzpomínky na studenou válku. Na informacích nám slečna řekla, že prohlídka je 1x denně a to v 15 hod. Kdo by měl zájem dozvědět se víc www.bunkurs.lv. Nás to zase tolik nezajímá. Víc nás zajímá Riga – město, které budete mít rádi. Na

jednom portálu jsem se dočetla (přesně tak to cítím i já), že když vejdete do staré i nové **Rigy**, pocítíte něco zvláštního. Na to, že jste v metropoli - největším městě Pobaltí, zde není ten příšerný shon a stres, jak ho známe z domova. Lidé jsou klidnější a usmívají se na svět. Už i taková maličkost někdy stačí k tomu, aby jste se cítili dobře. **Riga** je městem mladých, žije zde asi 40% lotyšů 46% rusů a ukrajinci, poláci a litevci. Staré město se tak trochu vymyká starým centrům velkoměst. Není komerční, žádné nevkusné občůdky se vším, co doma nechcete, žádné předražené restaurace a žádní taxikáři, co čekají na svůj lup. Upravené staré uličky, nikde nepořádek, všude na vás dýchá historie budov kostelů a náměstíček. Být v **Rize** a nezajít do hangárů – největší tržnici v Evropě udělanou z hangárů na výrobu vzducholodí ZEPELIN by byl hřích. Odtud taky jídlo zepelíny (šišky z bramborového těsta plněné masem). Nebo vyzkoušet lotyšské domácí tvrdé sýry. Je tam prostě všechno od domácích produktů po čínské pantofle. V Lotyšsku i v Litvě je možné si na každém kroku půjčit koloběžky nebo kola, takže se ani moc nenachodíte. www.rigacamping.lv je městský kemp blízko města. Za naší přítomnosti byl plný až ke stropu, ale jak jsme pak zjistili je vedle výstaviště a zrovna probíhala výstava psů.

V sobotu se přesuneme jenom 25 km do **Jurmaly**, o které jsme toho moc slyšeli. Vjezd do **Jurmaly** je zpoplatněn. Hned před mostem jsou platidla, kde zaplatíme 2,-EUR na den. Prý mondénní letovisko na břehu Baltu bylo určeno jen pro vybranou klientelu. Nikita S. Chruščov i Leonid I. Brežněv, si to tu moc oblíbili. Pláže měří asi 32 km a je to největší letovisko Baltu. Vyhlášené lázeňské město kde je asi 4000 lázeňských domů z toho 408 chráněných. Asi jsme špatně zaparkovali. Kemp Nemo www.nemo.lv jako jediný se podobá našim kempům. Chatky mám pocit, že stojí silou vůle a na sociální zařízení se dá jít jenom s velkou odvahou. Uklízečku si asi vzala sebou sovětská armáda v roce 1991. Protože je sobota najíždí hodně rodin a mladých co si chtějí hlavně vyskočit z kopytka. Opékačky, alkohol a rádia na plné pecky to je víkendové povyražení u moře. Ještě bych ráda zmínila, že ve spoustě kempů co jsme navštívili pouštět radio je zakázané. Projeli jsme na kole půlku Jurmaly a narazili jsme na jeden minimarket (kde jsme si jako suvenýr koupili aspoň černý balzám-tmavý lotyšský likér) a asi 2 restaurace nepřiměřeně drahé. Moc vilek je starých polorozpadlých, ale i hodně nových luxusně vystavěných. V neděli ráno bereme nohy na ramena a odjíždíme zpět do Litvy do **Palangy**. Socialistický kemp Nemo nás stojí 22,-EUR na noc. Před sebou máme zase asi 270 km. **Palanga** – oblíbené letovisko Litevců. Lázeňské městečko s červeným kostelem funguje také jako klimatické a balneologické lázně s nekonečnými písčnými plážemi, pozoruhodným muzeem jantaru a krásným botanickým parkem. Je nejvýznamnějším letoviskem Litvy. Z centra města směrem k moři vede ulice Basanavičiaus gatvė, která je v létě od 11 hod dopoledne do půlnoci vyhrazena pro pěší. Je střediskem palanžské zábavy. Kavárny, bary, restaurace, hotely a všelijaké zábavné podniky. Ulice vyústuje u 500m dlouhého mola. Pokud chcete uniknout ruchu města, vydejte se do Botanického parku plného bujné zeleně, kde můžete sledovat labuť klidně plující po tichých jezerech, navštívit muzeum jantaru, kde je 20tisíc exemplářů medově zbarveného zlata. Růžová zahrada se sochou Eglého a hada, kaple z 19 stol. atd. Park má rozlohu 110 hektarů a ohromí vás skoro puntičkářská úprava a pro Litvu typická čistota. I dnes můžete na pláži najít jantar, který vznikl před 40-50 miliony let, když z tehdejších jehličnanů vytékala pryskyřice, a ta postupně tvrdla a později zkameněla. 90% jantarů, které se vytěží, je na tomto pobřeží v pobaltských republikách. Ubytovali jsme se v kempu www.palangacamping.lt na 2 noci asi 5 km od středu města za 44,- EUR na 2 noci. Sprcha za 1,-EUR. Na kolech krásná projížďka. Cyklotrasa vede až z Lotyšska, které je od **Palangy** asi 18 km a na druhou stranu až do **Klaipedy**, odkud jsme za dva dny odjížděli na **Kuršskou Kosu**. I když výlet na Kuršskou kosu se trochu prodraží, chceme to vidět, protože prý návštěva **Kuršské kopy** představuje vrchol každé cesty do Litvy. Je to vlastně úzký pás země mezi Litvou a Ruskem, dlouhý 97 km, o který se spolu dělí. Trajekt z **Klaipedy** jezdí prakticky nepřetržitě. Za trajekt zaplatíme 25,-EUR, ale to není všechno. Protože je kosa NP tak ještě na mýtnici platíme 20,-EUR. Naším prvním cílem je vesnice **Juodkrantė**, kde nás zaujal Vrch Čarodějnic. Jedná se o kopeček za městem, kde jsou v lese vyřezané různé dřevěné sochy čarodějnic, draků, skřítků a různých fantastických postav. Další vesnicí je **Nida**. Je největší vesnicí kopy a je tu taky pěkný kemp www.kempingas.lt Jinak je kosa zalesněna borovicovými lesy, kterými vede centrální silnice a síť cyklostezek a cest pro pěší. Další atrakcí jsou písčné duny. Samotné stoupání na majestátní písčnou dunu může někomu připadat jako náboženský zážitek. Duny jsou křehké a stále se vyvíjejí. My jsme vystoupali na dunu **Preila**, která stojí 2,- EUR. V tomto vedru co panuje už po ránu, jsme opravdu viděli všechny svaté. Na kose si všichni návštěvníci najdou to svoje. Třeba koupání, cyklistika, túry písčnými dunami nebo jenom tak dobít baterky, přičemž si mohou užívat stálého přísunu uzených ryb a opojného mořského vzduchu.

Vynecháváme město Kaunas, které bychom si stejně v tomto spalujícím počasí náležitě nevychutnali. Rozhodli jsme se, že ještě dnes zkusíme přejet do Polska, do prvního kempu v Polsku v **Suwalkách** Eurocamping nr.133. V 17 hod jsme na místě a i s prohlídkou kopy máme za sebou 460 km.

Ve středu odjíždíme brzy ráno, abychom stihli přejet celé Polsko. Cesta je úmorná. Teploměr zase ukazuje přes 30 stupňů ve stínu a polské silnice jsou ucpané kamiónama, ale i přesto ve 21 hod večer parkujeme doma. Nejezděte po hlavním tahu přes Polsko v týdnu. Zvykli jsme si v Litvě a Lotyšsku na volné, rovné, čtyřproudé silnice. Celkem jsme najezdili 3 275 kilometrů.

Nedávno jsem četla, že každému cestovateli, který navštíví Litvu, se zapíše do srdce natolik, že se opakovaně bude chtít vracet. Nejen z osobních zkušeností, mohu potvrdit platnost tohoto tvrzení. Litva je země mnoha kontrastů. Jako poslední přijala křesťanství, dnes je tam víc jak 80% křesťanů, i když narazíte na spoustu odkazů a zvyků majících pohanské kořeny. Vede evropský žebříček v sebevraždách. Litva je tak velká jako Česká republika se 3 miliony obyvatel.

V Lotyšsku neexistuje žádné dominantní náboženství a má jenom přes 2 miliony obyvatel. Obě země jsou to země lesů, jezer a čápů.

Náruživá cestovatelka Věrka